

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för rengöring av andningshjälpmedel

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
Medicinskt ansvarig för
rehabilitering (MAR),
Medicinskt ansvarig
sjuksköterska (MAS)

Gäller för:
ÄVO, FFS, SFSV

Diarienummer:
[Nummer]

**Datum och paragraf för
beslutet:**
[Text]

Dokumentsort:
Riktlinje

Giltighetstid:
Tillsvidare

Senast reviderad:
2024-05-03

Dokumentansvarig:
MAR, MAS

Bilagor:
[Bilagor]

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje.....	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Stödjande dokument	4
Riktlinje	5

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Säkerställa att rengöring av andningshjälpmedel sker på rätt sätt, för att minska risken för smitta och infektioner.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tills vidare för all personal inom ÄVO, FFS och SFSV som hanterar andningshjälpmedel.

Bakgrund

Riktlinjen är ett förtydligande av Västra Götalandsregionens rutin ”Rengöring av andningshjälpmedel i hemmet”. Riktlinjen innehåller exempel på andningshjälpmedel inom de olika kategorierna.

Lagbestämmelser

HSLF-FS 2021:52	Socialstyrelsens föreskrifter om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården
HSL 2017:30	Hälso- och sjukvårdslag
PSL 2010:659	Patientsäkerhetslag

Koppling till andra styrande dokument

Riktlinjen är ett förtydligande av Västra Götalandsregionens rutin ”Rengöring av andningshjälpmedel i hemmet”.

Stödjande dokument

Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel, Västra Götalandsregionen
Riktlinje för personligt förskrivna hjälpmedel, Göteborgs stad
Riktlinje för ordination och delegering av hälso- och sjukvårdsåtgärder, Göteborgs stad
Rengöring av andningshjälpmedel i hemmet, Västra Götalandsregionen

Riktlinje

Bakgrund

Överföring av smittämnen kan ske vid otillräckligt rengjorda andningshjälpmedel. Exempel på andningshjälpmedel är: PEP-mask, PEPaid, BA-tube, sugustrustning, inhalator, Pari Boy, CPAP, hostmaskin och ventilator med flera. Andningshjälpmedel kan vara förskrivna, inköpta av verksamheten eller av den enskilde/patienten. Vårdhygien rekommenderar engångsprodukter i första hand, då det finns som ett alternativ. Det ska finnas en tydlig bruksanvisning på svenska, då den räknas som en del av produkten. Andningshjälpmedel fördelas i olika kategorier.

Vid ordination av användning av andningshjälpmedel ansvarar legitimerad personal för att säkerställa att produkten rengörs utifrån rutin/riktlinje. I de fall den enskilde/patienten eller närstående inte kan sköta rengöring av andningshjälpmedlet ingår det i ansvaret runt den enskilde. Utförandepersonal inom omsorgen får då överta ansvaret.

Engångsprodukter som endast kan användas vid ett tillfälle

En sådan engångsprodukt är märkt med en överstruken tvåa (2) och ska endast användas en gång till en patient. Exempel på engångsprodukt: sugkatetrar, syrgasmask och syrgasgrimma.

Patientbundna engångsprodukter som kan användas flera gånger

Vissa engångsprodukter är enligt tillverkaren avsedda för en längre tids användning, men enbart till en patient. Exempel på produkter: PEPaid, BA-tube, inhalatorer, slangar till hostmaskiner och ventilatorer. Det bör framgå i bruksanvisningen hur länge produkten kan användas.

Rengöring av produkten ska ske enligt bruksanvisning. Engångsprodukter/slangar ska gå att rengöra på utsidan. Observera att vissa engångsprodukter/slangar inte får rengöras invändigt eller sköljas igenom, om inte tillverkaren lämnat anvisningar för detta. Alla delar ska lufttorka efter rengöring och vara torra innan användning.

Inom slutenvården förekommer det att mini-pep används. Den ska bara användas under en vecka enligt beslut från lungmottagningen och vårdhygien.

Flergångsprodukter

Vid användning av flergångsprodukter ska rengöring/desinfektion göras enligt tillverkarens bruksanvisning. Exempel på produkter: PEP-mask, CPAP, Pari Boy och hostmaskin. Rengöringsrutinerna ska uppfylla de vårdhygieniska krav som specificerats nedan.

Alla ytor på produkterna ska gå att rengöra med mekanisk rengöring. Detta innebär att vävnadsrester) samt annan smuts avlägsnas.

Värmedesinfektion i diskdesinfektor är alltid förstahandsval. Finns det inte att tillgå, koka föremål i vatten under lock. Koktiden ska vara 5 minuter.

Alla delar ska lufttorka efter rengöring och vara torra innan användning.

Åtgärder för att förhindra tillväxt av bakterien legionella

Andningshjälpmedel som mekaniskt rengjorts i kranvatten ska alltid sköljas av med sterilt vatten för att undvika spridning av legionella. Kranvatten som kokats upp anses i detta fall som sterilt vatten. Det kan förvaras i kylskåp i 24 timmar. Alla delar ska lufttorka efter rengöring och vara torra innan användning.